

A pénzmosás elleni kormányzati intézkedések értékelésére hivatott nemzetközi szervezet - Financial Action Task Force (FATF) – leminősítette és ún. szürke listára helyezte Horvátországot. Indokolásában a FATF a jogügyletekkel való visszaélések megelőzésében, illetve az ingatlanforgalomban használt készpénzfizetések ellenőrzésében vár el szigorúbb felügyeletet Horvátországtól.

Reakciójában a pénzügyminiszter jelezte: a horvát besorolás megváltoztatását a szervezet új módszertani szabályai indokolták, így szerinté nincs szó arról, hogy a FATF érdemben elmarasztalta volna HR-t, amely egyébként a pénzmosás elleni harcban több téren előrelépést ért el.

A párizsi székhelyű Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) 2023. június 23-án kiadott közleménye szerint Kamerunt, Horvátországot és Vietnámot ún. „szürke listára” listára helyezte, ami szigorított felügyeletet jelent. Az FATF honlapján megjelent indoklás szerint **a szervezet bizonyos stratégiai hiányosságokat fedezett fel a pénzmosás, illetve a terrorizmus finanszírozásának megakadályozása területén.** Az érintett országoknak ezeket a hiányosságokat egy Cselekvési Terv szerint kell orvosolni a FATF-fel egyeztetett határidőig. A Horvátországra vonatkozó terv többek között magába foglalja egy kockázati becslési rendszer kialakítását, amely a jogi személyekkel és jogügyletekkel való visszaélések megelőzését szolgálja, továbbá az ingatlanforgalomban használt készpénzfizetések ellenőrzését erősíti. A FATF közleményében hangsúlyozta, hogy Horvátország aktívan együttműködik a szervezettel az észlelt hiányosságok elhárításában.

Marko Primorac horvát pénzügyminiszter nyilatkozata szerint a helyzet nem olyan aggasztó, mint amilyennek első pillantásra tűnik. Horvátországban az elmúlt 15 hónapos időszakban előrelépés történt a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megakadályozása területén, (pl. teljes körűen biztosított a pénzmosás és terrorizmus finanszírozásának büntetéséhez, valamint a bűncselekménnyel szerzett vagyon elkobzásához szükséges jogi keret). Az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus-finanszírozás Elleni Szakértői Bizottságának (MONEYVAL) 2022 elején megküldött jelentésében 61 intézkedés megtételét tette szükségessé, amelyből Horvátország eddig 44-et teljesített.

A fennmaradó 17 intézkedést az elkövetkező 15 hónapban kell majd megtenni, amelyek a következő 7 területre fókuszálnak:

- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozás kockázatainak nemzeti értékelése, beleértve a jogi személyekkel való visszaélések, valamint az ingatlanforgalomban használt készpénzfizetések kockázatának becslése;
- a Pénzmosást Akadályozó Állami Hivatal emberi erőforrásainak erősítése;
- a pénzmosási cselekmények vizsgálatának, feltárásának és üldözésének folytatása az illetékes szervek részéről;
- a bűncselekménnyel szerzett vagyon elkobzását biztosító intézkedések erősítése;
- a nemzetközi korlátozási intézkedések végrehajtásához szükséges nemzeti jogi keret létrehozása a nemzetközi intézkedések hatékony végrehajtásának biztosításához szükséges irányelvek kidolgozásával;
- annak a folyamatnak a befejezése, amely során beazonosítják a terrorizmus finanszírozására felhasználható illetve ebből a szempontból sebezhető non-profit szervezeteket; kommunikáció a non-profit szervezetekkel és adományozóikkal a terrorizmus finanszírozási kockázatokról.

Primorac egyetért a médiában megjelent megállapítással, miszerint rosszul hangzik, hogy Horvátországot egyetlen EU tagállamaként sorolta az FATF az ún. szürke listára, Kamerunhoz, Vietnámhoz vagy Malihoz hasonlóan. Felhívja azonban a figyelmet, hogy nem a horvát pénzmosást és terrorizmus finanszírozását megakadályozó rendszer vált rosszabbá, sőt véleménye szerint számos területen komoly előrelépések történtek. Ezek mértéke ugyanakkor nem felel meg az új értékelési módszertan elvárásainak.

Saját: mint arról korábban (2809/ZGB/2023. számon) jelentettünk, diplomáciai körökben már korábban feltételezték a FATF Horvátországra vonatkozó leminősítését. A horvát pénzügyminiszter „metodológiai” érvekre alapozott magyarázatától függetlenül a leminősítés egyértelmű jelzés, amely a korrupció szintjének meglétére utal. Szintén DT partnereink információi szerint a FATF döntés közvetlen kihatással lesz a horvát OECD csatlakozás dinamikájára, ugyanis a „szürke zóna” államaként nem csatlakozhat a tagság fontos feltételeit jelentő OECD korrupció ellenes egyezményhez.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb